

tukes

**Tukes - Teolliset prosessit
ajankohtaista
TENK ATEX-jaosto 9.6.2023**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Tukes ajankohtaista

Valvonta

- PROTO-hanke (prosessiturvallisuusjärjestelmäprojekti)
- Vuoden 2023 valvontateemat: vastuullisuus, prosessiturvallisuuskriittisten laitteiden määrittely ja kunnossapito, turvauhat
 - viestintä Q1/-24

Viestintä: Oppaita valmistunut / valmistelussa

- Q1 uutiskirje [Ajankohtaista kemikaalien ja nestekaasun käytönvalvojille 01/2023 \(tukes.fi\)](#)
- Vetyopas (valmistunee loppuvuonna -23)

Muuta

- Julkinen VARO suljettu -> sähköiset onnettomuus- ja tapaturmailmoituslomakkeet käyttöön
 - [Onnettomuusilmoituslomakkeet | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)

PROTO-projekti

PROTO- projekti (prosessiturvallisuusjärjestelmä)

- Tarkoitus selkeyttää ja yhdenmukaistaa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin riskinhallintaa koskevan turvallisuusjohtamisjärjestelmän (prosessiturvallisuusjärjestelmän) vaatimuksia.
- VNa 685/2015 liitteen III (ja SEVESO-direktiivin) mukaista prosessiturvallisuusjärjestelmää edellytetään toimintaperiaate- ja turvallisuusselvitysvelvollisilta tuotantolaitoksilta.
 - Järjestelmän osa-alueita (esim. prosessiriskienarviointi tai kunnossapito) edellytetään myös muilta laitoksilta.
- Säädösten esittämä vaatimustaso on hyvin **yleisluontoinen**
- Tukesilla ei ole ollut **yksityiskohtaista** määrittelyä **vaatimustasosta**
- Projektin tuloksena luodaan toiminnanharjoittajan hyödynnettäväksi työkaluja vaatimusten täyttämiseen
- Prosessiturvallisuusjärjestelmämalli: koostuu osa-alueista ja elementeistä. Osa-alueet on määritetty VNa 685/2015 liitteen III mukaisesti ja elementit kuvaavat kunkin osa-alueen keskeisimpiä asioita.

Prosessiturvallisuusjärjestelmä

Tavoitteet ja päämäärät

Turvallisuusroolit

Turvallisuuskoulutukset

Urakoitsijoiden hallinta

organisaatio
ja
henkilökuntaProsessiturvallisuustiedon
ylläpitosuuronnettomuus-
vaarojen
tunnistaminen ja
arviointi

Prosessiriskien arviointi

Omaisuuuden hallinta

Käyttö ja
kunnossapito

Turvallinen käyttö

Muutosten hallinta

muutosten
hallinta

Sisäinen pelastussuunnitelma

suunnittelu
häätälanteiden
varalta

Harjoitukset ja koulutukset

Yleisölle tiedottaminen

Prosessiturvallisuuden
mittaaminen ja mittaritsuorituskyvyn
tarkkailuPoikkeamien tutkinta ja
korjaavat toimenpiteetProsessiturvallisuusjärjestelmän
auditointiauditointi ja
katselmus

Ylemmän johdon katselmus

Projektin tavoitteet

- Määrittää **yksityiskohtaiset** ja yhtenäiset vaatimukset prosessiturvallisuusjärjestelmän osa-alueille ja elementeille
- Tarjota toiminnanharjoittajalle malli prosessiturvallisuusjärjestelmän **vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi**
- Hyödyntää jokaisen osaamista ja tietotaitoa, kasvattaa **ryhmän yhteistä tietopohjaa**
- Hyödyntää **tiimityötä** projektin toteutuksessa
- **Sitoutua** noudattamaan ja vaatimaan yhdessä sovittuja vaatimuksia ja menettelytapoja

Projektisuunnitelman tilanne

- ~~Vaihe 0 – projektimäärittely 20.12. – 18.1.~~
- Vaihe 1 – prosessiturvallisuusjärjestelmän vaatimusten määrittely 18.1. – 22.6.
 - Vaatimusten määrittely valmis
 - Vertaisarviointi (31.5. mennessä)
 - Kriittisyysluokittelun yhdenmukaistaminen (20.-22.6.)
- Vaihe 2 – hyväksytyjen menettelytapojen määrittely 18.1. – 30.9.
 - Jokaiselle vaatimukselle hyväksytty menettelytapa
 - Työ jatkuu tiimeissä
 - IChemE-koulutus
 - Koulutuksen perusteella kokonaisuuden arviointi ja mahdolliset kehitystarpeet
 - Kokonaisuuden validointi
- Vaihe 3 – koulutus ja käyttöönotto 30.9. – 31.12.
 - Prosessiturvallisuusjärjestelmän kokonaisuuden sivusto tukes.fi:in
 - Sisäisen auditoinnin tarkastuslistat
 - Koulutukset
 - Sisäiset koulutukset
 - Toiminnanharjoittajien koulutuskokonaisuus
 - Yritysten johto ja vastuuhenkilöt
 - eTentti-palvelun hyödyntäminen
- Vaihe 4 - valvontakäytäntöjen muuttaminen
 - Turvallisuusselvitys- ja toimintaperiaateasiakirja-ohjeiden päivittäminen
 - Tarkastusten muodon muuttaminen PROTO:n mallin mukaiseksi